

Malmö stad
Revisionskontoret

GRANSKNINGSRAPPORT

Mottagande till Obligatorisk särskola

Projektledare: Kaj Oldrup

Beslutad av revisorskollegiet 2010-06-15

1	SAMMANFATTNING	4
2	KRITIK/FÖRBÄTTRINGSOMRÅDEN	5
3	PROJEKTBESKRIVNING MM.....	6
3.1	Bakgrund till revisionens granskningsprojekt.....	6
3.2	Syfte	6
3.3	Avgränsning	6
3.4	Metod	7
3.5	Resurser.....	7
3.6	Frågorna och var de behandlas.....	7
4	ÖVERSIKT	9
4.1	Utvecklingstörning – definition och orsaker.....	9
4.2	Rättsläget och övergripande beslut	9
4.3	Organisatorisk inplacering	9
4.4	Hur omfattande är kostnaderna?	10
4.5	Statistiska uppgifter.....	11
4.6	Enkätuppgifter.....	11
4.7	Stadsrevisionens tidigare granskningar.....	11
5	VILKA REGLER GÄLLER FÖR MOTTAGANDE I SÄRSKOLA?	12
5.1	Författningar.....	12
5.1.1	Lite rättshistoria och äldre beslut om organisationen i Malmö stad.....	12
5.1.2	Nu gällande författningar	12
5.1.3	Förslag till förändringar	14
5.2	Skolverkets och Skolinspektionens vägledningar.....	16
5.2.1	Skolverkets råd och anvisningar.....	16
5.2.2	Skolinspektionens avgöranden	18
5.3	Obligatorisk särskola är frivillig!	20
5.4	Malmö stads anvisningar och rutiner	20
6	VAD FINNS DET FÖR VARIATIONER ENLIGT STATISTIKEN?.....	21
6.1	Nationella tendenser och skillnader mellan kommuner	21
6.2	Malmö i förhållande till riksgenomsnittet.....	22
6.3	Skillnader mellan stadsdelarna i Malmö	22
6.4	Skillnader när det gäller individintegrerade.....	23
6.5	Skillnader när det gäller träningskola.....	23
7	SKILLNADER ENLIGT STATISTIKEN – HUR FÖRKLARAS DET?	24
7.1	Skolverkets studier	24
7.2	Uppfattningar i Malmö stad om orsaker till skillnader	25
7.3	Revisionskontoret - statistiska skillnader.....	26
8	KORREKT HANDLÄGGNING?	26
8.1	Skolverkets/Skolinspektionens granskningar	26

8.2	Malmö stad – kontroller av mottagningsbeslut.....	26
8.3	Korrekt handläggning? Revisionskontorets bedömning	28
9	OM ATT GÅ FRÅN GRUNDSKOLA TILL SÄRSKOLA	29
9.1	Från det välkända till det okända – utmaningar i dialogen	29
9.2	Kan särskola konkurrera med särskilda kvaliteter?!	29
10	BILAGA 1 KARTLÄGGNING AV BARN I BEHOV AV SÄRSKILT STÖD (SDF FOSIE 2007)	31
11	KÄLLOR OCH REFERENSLITTERATUR	33

1 Sammanfattning

Särskola är en egen skolform. Skolformen är avsedd för elever med en utvecklingstörning som gör att man inte kan räkna med att de ska nå målen i skolan ens med extra resurser inom grundskolan. Det krävs en särskild utredning före beslut om mottagande i särskola. Vårdnadshavare måste medge mottagande i särskola.

I Malmö stad går runt 400 elever i obligatorisk särskola. Till detta kommer elever i gymnasiesärskola. Antalet elever har under de senare åren stabiliserat sig runt de 400. Malmö hade tidigare en andel i särskola som var lägre än rikets. Malmö har sedan 1997 nästan fördubblat sitt elevtal i särskola.

Malmöns medelvärde år 2009 - uttryckt som andel i särskola av barn 7-15 - var 1,58 %. Mellan stadsdelarna finns en variation från SDF Södra innerstaden som ligger högst med 2,46 % till SDF Limhamn/Bunkeflo som ligger lägst med 0,95 %.

Ökningstakten kan till en del förklaras med en befolkningsökning under tiden. En annan del kan vara att de särskoleelever, som har fått individintegrerade lösningar kan ha blivit felaktigt registrerade tidigare. Det går inte att fullt ut förklara ökningstakten för Malmö totalt.

Spridningen mellan stadsdelarna kan i viss utsträckning förklaras med att om en familj med flera barn i särskola flyttar in eller ur en stadsdel så kan det i viss utsträckning påverka procenttalen. Detta gäller särskilt för de mindre stadsdelarna. Skillnaderna går inte förklara med någon skillnad i organisation eller med att utländsk bakgrund skulle påverka. En teori, som inte helt kan uteslutas, är att skillnader i utbildnings- och ekonomisk bakgrund i Malmö slår igenom också beträffande särskola.

Granskningen har också gällt hur rutinerna för mottagande till särskola ser ut. Det gäller utredning och beslut om barnet ska tas emot i särskola. Här finns såväl styrkor som svagheter. En tydlig formell brist är hur delegationerna från stadsdelsfullmäktige har kommit att utformas. Återrapporteringen till stadsdelsfullmäktige har också brister. Ärendehanteringens inklusive en rationell diarieföring kan också förbättras.

När det gäller underlagen så är det en styrka att Malmö stad genom särskolans resursteam har arbetat fram ett formulär för den pedagogiska utredningen som borde uppfylla också högt ställda krav. Den pedagogiska personalen arbetar noggrant efter detta formulär. Däremot finns inte samma starka styrning när det gäller utlåtanden från läkare respektive psykolog.

Senaste kommungemensamma uppföljning av särskolan är från 1998.

När det gäller kvalitet i mottagningen till särskola måste detta ses som en del i en kedja. Det måste vara hög kvalitet i utredningarna. Det gäller att ha en hög kvalitet i dialogen med föräldrarna. Det gäller också slutligen att det finns en hög kvalitet i särskolan. Annars kommer föräldrarna aldrig att välja skolformen!

2 Kritik/Förbättringsområden

Samtliga Stadsdelsfullmäktige – med undantag för SDF Hyllie.

Se över samtliga delegationer när det gäller särskola.

Tre stadsdelar – SDF Västra innerstaden, SDF Södra innerstaden respektive SDF Kirseberg – har fattat beslut om delegationen som gäller mottagande i särskola som direkt strider mot intentionerna i beslut av Kommunfullmäktige (1995). Tillse att de beslut som redan har fattats (av fel delegat) får kommunalrättsligt stöd.

Samtliga Stadsdelsfullmäktige – med undantag för SDF Centrum respektive SDF Limhamn/Bunkeflo.

Se över åiterrapporteringen av delegerade beslut som gäller särskola. Samtliga stadsdelsfullmäktige – med undantag för SDF Centrum respektive SDF Limhamn/Bunkeflo – hade bristfälliga rutiner för åiterrapporteringen till stadsdelsfullmäktige.

Stadsdelsfullmäktige Rosengård

Stadsdelen har ansvaret för särskolans resursteam och bör stödja enheten i deras strävan att förbättra de punkter som gäller ärendehantering med mera. Följ upp att avsedda insatser får avsedd effekt.

Om inte Socialstyrelsen får fram en tydligare anvisning om hur läkarintyg respektive utlåtande från psykolog ska utformas överväg då någon lokal samverkan med de enheter som har störst frekvens av utlåtanden.

Samtliga Stadsdelsfullmäktige.

Följ upp särskolans kvalitet i er stadsdel. I detta ingår kvalitet i arbetet inför beslut om mottagande i särskola och särskilt den kommunikation som ska ske med vårdnadshavarna.

Kommunstyrelsen

Följ upp och samordna det arbete som måste utföras när det gäller delegationer inom särskolan.

Överväg en förnyad kommungemensam uppföljning av särskolans verksamhet i Malmö stad.

3 Projektbeskrivning mm

3.1 Bakgrund till revisionens granskningsprojekt

Mottagande i särskola har på nationell nivå varierat över decennierna. Malmö har tidigare varit känt för att ha relativt få elever i särskola jämfört med andra kommuner. Andelen i särskolan i Malmö är numera jämförbar med riksgenomsnittet (cirka 1,5 %)

Tillgänglig statistik i Malmö (verksamhetsmått) visar på en variation mellan stadsdelarna och olika trender mellan dem. Enligt vissa bedömare kan mottagande till särskola hänga samman med ordinarie skolas möjligheter att ta hand om elever som på olika sätt har särskilda behov och förutsättningar.

3.2 Syfte

Revisionsfrågan: På vilket sätt kontrollerar stadsdelsfullmäktige att de barn som bedöms ha behov av särskola får det och omvänt? Det vill säga att barn som inte tillhör särskolans personkrets får gå i vanlig grundskola om än med extra resurser.

Frågor:

1. Finns det en och samma bedömningsgrund/mall eller t o m grupp i Malmö som avgör om ett barn skall tas emot i särskola?
2. Varför har Malmö totalt sett ökat över åren? Vid en jämförelse med nationella siffror så går Malmö mot trenden.
3. Varför har Malmö så få individintegrerade jämfört med andra kommuner?
4. Är alla registrerade rätt i elevdatasystemet (ELIT)? Finns det skillnader mellan Malmö stads statistik och Skolverkets?
5. Varför finns det variationer mellan stadsdelarna? Vissa ökar medan andra minskar. Detta uttryckt som procent av populationen (7-15) som går i särskola.
6. Finns det stora variationer i om föräldrarna delar eller har annan uppfattning än skolan/bedömare om behovet av särskola?
7. Varför kommer 1/3-del av eleverna till särskola först i åk 7-9?
8. Varför är andelen elever i träningsskolan så hög i Malmö? Riksgenomsnittet är ca 33 %, men i Malmö är motsv. andel ca 47 % (sept. 2009)

3.3 Avgränsning

Granskningen avgränsades i första hand till SDF Rosengård, som ansvarar för särskolans resursteam och SDF Fosie men har sedan utvidgats till att omfatta alla stadsdelar efter närmare studium av statistik och/eller intervjuuppgifter. Granskningen gäller de som nu går i obligatorisk särskola eller har varit under prövning för det.

3.4 Metod

Granskningen kommer inledningsvis att genomföras med hjälp av sekundäranalys av befintlig statistik. I huvudsak används kvalitativ metod (intervjuer, granskning av dokument) eftersom datamaterialet är så litet att några säkra slutsatser på statistisk grund knappast låter sig göras.

3.5 Resurser

Styrgruppen ur Revisorskollegiet: Berit Söderholm, Sven-Åke Carlén, Tomas Nordin och Peter Langerbeck.

Projektledare från Revisionskontoret: Kaj Oldrup, certifierad kommunal yrkesrevisor.

Kvalitetsgranskare: Lennart Håkansson, stadsrevisor.

Sakkunnig revisor har prövat sitt oberoende med mera i enlighet med SKYREV:s rekommendation och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen.

3.6 Frågorna och var de behandlas

Fråga	Avsnitt	Svar
Finns det en och samma bedömningsgrund/mall eller t o m grupp i Malmö som avgör om ett barn skall tas emot i särskola?	4.3 5.4 8.3.	Det finns en gemensam beslutsfattare enligt KF-beslut och rutiner men tre SDF har fattat delegationsbeslut som strider mot detta.
Varför har Malmö totalt sett ökat över åren? Vid en jämförelse med nationella siffror så går Malmö mot trenden.	4.5 +6.	I äldre statistik kan individintegrerade ha missats. Malmös ökning i absoluta tal under senare år kan delvis förklaras med befolkningsökning. Detta ger inte förklaringar fullt ut.
Varför har Malmö så få individintegrerade jämfört med andra kommuner?	6.4 7.	Malmö har få med lindrig utvecklingsstörning.
Är alla registrerade rätt i elevdatasystemet (ELIT)? Finns det skillnader mellan Malmö stads statistik och Skolverkets?	6.	Inga skillnader mellan Malmöstatistik och Skolverksstatistik har framkommit under granskningen och faktagranskningsmomentet.
Varför finns det variationer mellan stadsdelarna? Vissa ökar medan andra minskar. Detta uttryckt som procent av populationen (7-15) som går i särskola.	6.3	SDF Kirseberg ökar över åren och har stora variationer mellan åren. För små stadsdelar kan en familjs flytt påverka procentandelarna.

Finns det stora variationer i om föräldrarna delar eller har annan uppfattning än bedömaren om behovet av särskola?	7.	Finns inga systematiska skillnader belagda.
Varför kommer 1/3-del av eleverna till särskola först i åk 7-9?	7.2	Inlärningsproblemen blir tydligare då.
Varför är andelen elever i träningskolan så hög i Malmö? Riksgenomsnittet är ca 33 %, men i Malmö är motsv. andel ca 47 % (sept. 2009)	6.5.	Malmö "saknar" i viss utsträckning de lindrigs utvecklingsstörda som då är de som lättast skulle kunna erbjudas vanlig särskola t o m integrerad form. Kan leda till att andelen i träningskola blir hög.

4 Översikt

4.1 Utvecklingsstörning – definition och orsaker

Utvecklingsstörning definieras ofta som intellektuella eller kognitiva funktionshinder. Det är ett funktionshinder som rör personens begåvningsutveckling och faktorer som påverkat den under utvecklingsåldern, d.v.s. före 16-18 års ålder. Intellektuellt eller kognitivt beskrivs ofta som förmåga att förstå abstrakt, logiskt tänkande. Ett exempel som används är att det är konkret med mynt och sedlar men att använda kontokort och förstå kontoutdrag är mer abstrakt.

Utvecklingsstörning kan vara orsakat av en kromosomförändring, en fosterskada eller en annan skada man fick när man föddes. Olyckor och sjukdomar under uppväxtåren kan också orsaka utvecklingsstörning. Bland kromosomförändringar är kanske Downs syndrom den mest kända. Syrebrist för hjärnan kan ge skador som leder till utvecklingsstörning.

Det är viktigt att skilja utvecklingsstörningen (intellektuell funktionsnedsättning) från andra typer av störningar som också kan påverka inläring. Det kan vara olika neuropsykiatriska sjukdomar som påverkar hur personen uppfattar sin omgivning eller reagerar i relation till andra människor. En känd diagnos är ADHD (*Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder*) som utmärks av koncentrationssvårigheter, hyperaktivitet eller impulsivitet. En annan är autism där diagnoskriterierna utgörs av en specifik kombination av begränsningar i socialt och kommunikativt beteende samt tydligt repetitivt beteende. I slutet av denna granskningsrapport har vi en bilaga från SDF Fosie "Kartläggning av barn i förskolan i behov av särskilt stöd", 2007. Bilagan visar tydligt de olika faktorer som kan påverka barns förmåga till inläring.

4.2 Rättsläget och övergripande beslut

Särskola är en egen skolform. Den indelas i obligatorisk särskola respektive gymnasie-särskola. Den obligatoriska särskolan indelas i sin tur i grundsärskola respektive träningskola. Den senare är till för de elever som står längst bort från att klara målen i skolan.

Skolformen är avsedd för elever med en utvecklingsstörning som gör att man inte kan räkna med att de ska nå målen i skolan ens med extra resurser inom grundskolan. Det krävs en särskild utredning före beslut om mottagande i särskola. Vårdnadshavare måste medge mottagande i särskola.

4.3 Organisatorisk inplacering

Varje stadsdelsfullmäktige ansvarar inom sitt geografiska område för grundskola inklusive grundsärskolan.

Utöver denna grundorganisation på varje stadsdel finns en kommungemensam funktion – särskolans resursteam. Denna enhet är organisatoriskt underställd stadsdelsfullmäktige Rosengård. Denna enhets verksamhet finansieras med s k anslagsmedel. Denna enhet har en viktig roll just när det gäller mottagande till särskola.

Utöver denna kommungemensamma funktion för särskolan finns en gemensam enhet för autismverksamhet. Denna är knuten till SDF Kirseberg.

Kommunstyrelsen har – enligt kommunallagen – en tillsyns- och samordningsskyldighet.

4.4 Hur omfattande är kostnaderna?

Omfattning av kostnader (tkr)

År	2008 (Bokslut)	2009 (Bokslut)	2010 (Budget)
Bruttokostnad	125 215	115 169	100 300

Källa: Stadskontoret, Verksamhetsmått för respektive år.

Kostnad per barn. Inklusive hyreskostnad och med anslagsfinansierat.

År	2008 (Bokslut)	2009 (Bokslut)	2010 (Budget)
Obligatorisk särskola	315 400	295 000	275 000
<i>Vanlig grundskola</i>	<i>83 400</i>	<i>82 300</i>	<i>79 800</i>

Källa: Stadskontoret, Verksamhetsmått för respektive år.

I beräkningsunderlaget inför Kommunfullmäktiges beslut om ramar till Stadsdelsfullmäktige finns inte med någon direkt kompensation för om en stadsdel skulle ha många elever med funktionsnedsättningar. Varje stadsdelsfullmäktige beslutar – inom fastställd total ram – om sin internbudget för verksamheten (befolkningsansvaret).

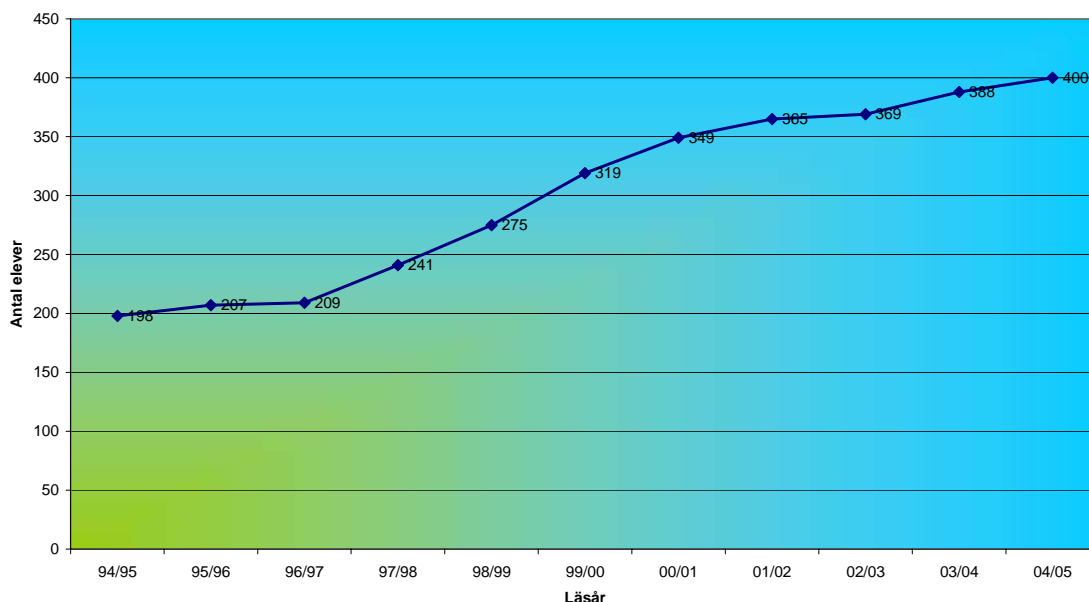
När det sedan gäller stadsdelarnas ansvar för produktion så interndeberar stadsdelarna varandra enligt en intern prislista, som är grupperad i fyra nivåer beroende på hur omfattande elevens funktionshinder är.

4.5 Statistiska uppgifter

Särskolan i Malmö - utvecklingen från lå 94/95 till lå 04/05

Källa: Särskolans resursteam i Malmö.

För åren efter läsåret 2004/05 gäller följande:

Antal barn i obligatorisk särskola enligt befolkningsansvaret. Kalenderår.

År	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Antal barn	365	330	401	401	395	386

Källa: Stadskontoret, Verksamhetsmåt för respektive år.

Om man istället redovisar procent av antalet barn i åldern 7-15 år så är Malmös genomsnitt för år 2009: 1,58 %. Minimivärdet är 0,95 % och maximivärdet är 2,46 %.

4.6 Enkätuppgifter

Senaste kommunövergripande enkät särskilt inriktade mot elever eller föräldrar till elever i grundsärskola är daterade mars 1998.

4.7 Stadsrevisionens tidigare granskningar

Stadsrevisionen har inte tidigare genomfört någon granskning särskilt inriktad på särskola.

5 Vilka regler gäller för mottagande i särskola?

5.1 Författningar

5.1.1 Lite rättshistoria och äldre beslut om organisationen i Malmö stad

Karl Grunewald redogör i sin bok ”Från idiot till medborgare – de utvecklingsstördas historia” för de utvecklingsstördas historia i Sverige. Under lång tid var placering på internat den vanligaste placeringen. Under äldsta tid kunde de heta idiotanstalt, sinnslöanstalt för att senare byta beteckning till skolhem. Det var frågan om ett tvingande myndighetsbeslut, som fr om 1954 kunde överklagas men där det slutliga avgörandet låg på myndigheterna. Landstingen fick ansvaret som huvudmän för verksamheten 1954.

Det dröjde länge innan utvecklingsstörda fick en lagstadgad rätt till undervisning. Under lång tid var ”obildbar” tvärtom en grund för befrielse från undervisning. Tidigare verksamhet hade bedrivit på privata initiativ – ofta som en välgörenhet. Begreppet särskola gäller från och med 1955. Alla barn med utvecklingsstörning fick rätt till utbildning när särskolan infördes i samband med att Omsorgslagen trädde i kraft 1968. Först med 1986 års lag togs särskolan ur omsorgslagen och in i skollagen.

Under åren 1988-96 överfördes verksamheterna för utvecklingsstörda från landstingen till primärkommunerna.

År 1995 infördes den lag som gav en försöksverksamhet med föräldrainflytande. Enligt denna lag, alltså gällande författning, har föräldrarna alltid rätt att vägra utredning om och mottagande till särskola. De har också rätt att begära att särskola ska upphöra och barnet ska tas emot i grundskola.

Notera att Malmö stad stod utanför landstinget i Malmöhus läns landsting och gick med i den nybildade Region Skåne 1999. Under den tid när Malmö stad själv också ansvarade för landstingsuppgifter låg ansvaret för utvecklingsstörda på den dåvarande omsorgsstyrelsen. Ansvaret för utbildningen låg däremot på dåvarande skolstyrelsen. En rektor för särskola ansvarade för all särskoleundervisning. Från år 1993 fördes ansvaret för särskola till grundskolans rektorer. I och med stadsdelsorganisationen (1996) togs beslut om att särskolans resursteam (som var återstoden av det tidigare rektorsområdet för särskola) skulle vara en kammungemensam funktion men under stadsdelsfullmäktige Rosengård.

5.1.2 Nu gällande författningar

Skollagen (SFS 1985:1100) i sin lydelse efter 1 maj 2001 ger huvudreglerna för särskola och om mottagande till särskola. Nedanstående utdrag är särskilt viktiga i detta sammanhang:

1 kap. 5 §

För barn och ungdomar som inte kan gå i grundskolan och gymnasieskolan därför att de är utvecklingsstörda finns särskolan. Kommunerna är huvudmän för särskolan. --

1 kap. 16 § Det som i lagen sägs om utvecklingsstörda gäller även dem som har fått ett betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder på grund av hjärnskada, föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, samt personer med autism eller autismliknande tillstånd.

I lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade finns bestämmelser om vissa andra särskilda insatser än utbildning.

3 kap. 3 § Barn i allmänhet skall tas emot i grundskolan.

Barn som bedöms inte kunna nå upp till grundskolans kunskapsmål därför att de är utvecklingsstörda skall tas emot i särskolan.

Barn som på grund av sitt funktionshinder eller andra särskilda skäl inte kan gå i grundskolan eller särskolan ska tas emot i specialskolan om de

1. är synskadade och har ytterligare funktionshinder,
2. är döva eller hörselskadade, eller
3. har en grav språkstörning. Lag (2008:403).

3 kap. 4 § Styrelsen för särskolan i hemkommunen prövar om ett barn skall tas emot i särskolan under sin skolpliktstid. Fråga om mottagande får även väckas av barnets vårdnadshavare. ---

Om ett barn, som har tagits emot i särskolan, bedöms kunna gå över till grundskolan, skall styrelsen för särskolan besluta att barnet inte längre skall vara elev där.

3 kap. 5 § Beslut enligt 4 § om mottagande i särskolan eller specialskolan får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

3 kap. 6 § Den som är elev i grundskolan eller motsvarande del av särskolan eller specialskolan kan på försök under högst sex månader tas emot som elev i en annan av dessa skolformer, om de skolhuvudmän som berörs är överens om detta och barnets vårdnadshavare lämnar sitt medgivande.

Målen för grundskolan respektive särskolan ges av inledningsparagraferna till de kapitel i Skollagen som rör respektive skolform:

4 kap. 1 § Utbildningen i grundskolan skall syfta till att ge eleverna de kunskaper och färdigheter och den skolning i övrigt som de behöver för att delta i samhällslivet. Den skall kunna ligga till grund för fortsatt utbildning i gymnasieskolan.

Särskilt stöd skall ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

6 kap. 1 § Utbildningen i särskolan syftar till att ge utvecklingsstörda barn och ungdomar en till varje elevs förutsättningar anpassad utbildning som så långt det är möjligt motsvarar den som ges i grundskolan och gymnasieskolan.

6 kap. 3 § Särskolan omfattar obligatorisk särskola (grundsärskola och träningskola) samt gymnasiesärskola (nationella, specialutformade och individuella program). ---

Lagen om försöksverksamhet med ökat föräldrainsflytande över utvecklingsstörda barns skolgång (1995:1249)

1 § I stället för vad som föreskrivs i 3 kap. 3 § andra stycket skollagen (1985:1100) om vilka barn som skall tas emot i särskolan gäller bestämmelserna i denna lag.

2 § Barn som bedöms inte kunna nå upp till grundskolans kunskapsmål därför att de är utvecklingsstörda skall tas emot i särskolan. Om vårdnadshavaren inte lämnar sitt medgivande till att barnet tas emot i särskolan, skall barnet fullgöra skolplikten enligt vad som gäller för barn i allmänhet enligt skollagen (1985:1100).

3 § Vad som sägs i 2 § gäller även barn som har fått ett betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder på grund av hjärnskada, föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, samt barn med autism eller autismliknande tillstånd.

Det finns en särskild förordning SärskolF, som ger ytterligare regler för särskolan.

Utöver dessa författningar har Skolverket utfärdat råd och anvisningar, utfört tillsyn med mera som också ska vägleda verksamheten. Skolverkets beslut och tillsyn har från och med 1 juli 2009 övertagits av Skolinspektionen. Därutöver finns Skolväsendets överklagandenämnd där vissa beslut kan ha överklagats av föräldrar. Dessa avgöranden blir också vägledande. Slutligen finns Specialpedagogiska myndigheten, som ger råd men inte utfärdar anvisningar för verksamheten.

5.1.3 Förslag till förändringar

Under flera års tid bedrev en statlig utredning, som tog namnet Carlbeck-kommittén, en genomgång av särskolan. I de ursprungliga direktiven till kommittén fanns en möjlighet att utreda om särskolan alls skulle vara en egen skolform. 2003 ändrades dock detta vida direktiv till kommittén. I slutbetänkandets kapitel 13 finns en internationell jämförelse. Av detta framgår att Sverige är ensam om att ha särskola som en egen skolform.

Riksrevisionen inledde en granskning som avslutades med en PM 2006. Detta med hänvisning till de initiativ som var på gång när det gällde funktionshindrade. Riksrevisionen noterade också för sin del den kraftiga ökningen av elevantalet som hade ägt rum för särskolan.

Olika förslag som har gällt särskolan har blivit vilande i avvaktan på utredningar om en ny skollag. De olika statliga utredningarna kan ha gett en viss osäkerhet om hur staten vill att särskolan ska utformas.

Nya Skollagen (avsedd att tillämpas från och med 1 juli 2011.)

Regeringen har i mars i år lagt en proposition (Proposition 2009/10: 165) om en ny skollag. Den nya skollagen ska träda i kraft den 1 augusti 2010. Lagen ska tillämpas på utbildning och annan verksamhet från och med den 1 juli 2011.

När det gäller särskola så skiljer sig lagförslaget i några delar från nu gällande lag:

- Obligatorisk särskola byter namn till grundsärskola.
- Autism räcker inte ensamt som grund för mottagande i särskola. Den måste vara kombinerad med utvecklingsstörning.
- För att betona vikten av en noggrann utredning inför beslut om mottagande i särskolan införs en bestämmelse (7 kap 5 §), som slår fast att utredning inför beslut om mottagande ska omfatta en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Detta har i nuläget stått i Skolverkets allmänna råd.
- I samma paragraf införs regeln att om barnets vårdnadshavare inte medger mottagande i grundsärskola så fullgörs skolplikten i grundskolan. (I princip inarbetande av den särskilda lagstiftningen om försöksverksamhet)
- Helt i slutet av 7 kap 5 § finns en formulering som är en liten inskränkning av föräldrarnas veto. Stycket lyder:
”Ett barn får dock tas emot i grundsärskolan utan sin vårdnadshavares medgivande, om det finns synnerliga skäl med hänsyn till barnets bästa.”
- Kap 11 behandlar särskolan. Syftet är att i så stor utsträckning som är möjligt med hänsyn till barnet ge samma utbildning som för grundskola. Det ges större möjligheter att anpassa utbildningen (blanda)

5.2 Skolverkets och Skolinspektionens vägledningar

5.2.1 Skolverkets råd och anvisningar

Skolverket utfärdade **allmänna råd om rutiner för utredning och beslut om mottagande i den obligatoriska särskolan** (Publicerade i SKOLFS 2001:23) Dessa har införts i en skrift ”**Rutiner för utredning och beslut om mottagande i den obligatoriska särskolan**”, (2002) tillsammans med kommentarer till de allmänna råden.

Bakgrunden var den ökning som statsmakterna hade noterat av antalet elever i särskola. Skolverket hade också iakttagit att det finns skillnader i hanteringen av mottagandeprocessen kommunerna emellan och att olikheterna i utrednings- och beslutsförfarandet påverkar antalet elever i särskolan.

Skolverket påpekar inledningsvis att beslut om mottagande i särskola är myndighetsutövning mot enskild och att det därför är av stor vikt att ärendet blir riktigt utrett och på ett allsidigt underlag. Utöver vad som föreskrivs i skolförfattningar gäller förvaltningslagens regler om handläggning. I förvaltningslagen finns regler om dokumentation och kommunikation som skall beaktas i handläggningsprocessen. Myndigheten ska uttrycka sig lättbegripligt och vid behov anlita tolk.

I skriften konstateras att för en del barn är det uppenbart redan före skolstart att de ska tas emot i särskola. Dessa barn har ofta haft kontakt med habiliteringen redan under sin förskoletid. Skriften ger följande logiska kedja för rutinen:

1. Elevens skolsvårigheter konstateras. Personal inom kommunen eller vårdnadshavarna väcker frågan om mottagande i särskolan.
2. Expertis utreder orsakerna till svårigheterna efter samråd med vårdnadshavarna.
3. Utredningarna analyseras. Är eleven behörig till utbildning i särskolan?
4. Om eleven bedöms vara behörig till denna utbildning erbjuds eleven särskola. Vårdnadshavarna avgör om erbjudandet skall accepteras.
5. Beslut fattas om mottagande i särskola.
6. Beslut fattas att eleven skall tillhöra grundsärskola eller träningskola.
7. Rektor avgör i vilken undervisningsgrupp eleven skall få sin undervisning.

I skriften (s 11) finns ett viktigt påpekande om vad förvaltningslagen ställer för krav under utredning och handläggning.

Vårdnadshavarna har rätt att fortlöpande ta del av de uppgifter som tillförs ärendet, t.ex. de utredningar som ligger till grund för beslut (16 §). Vårdnadshavarna har också rätt att yttra sig över alla uppgifter som tillförts ärendet innan detta avgörs (17 §).

Alla uppgifter som kan komma att ligga till grund för beslutet om att ta emot ett barn i särskolan måste således dokumenteras och tillföras ärendet. Det kan röra uppgifter från såväl vårdnadshavarna som andra. Dokumentationen ger möjlighet till insyn i de utredningar, bedömningar, stödåtgärder och uppföljningar som kommunen har gjort.

Skriften från Skolverket påpekar att beslutet ska vila på en helhetsbedömning. Denna bör utgå från barnets bästa, sett på kort och lång sikt. Den bör normalt grunda sig på:

1. Den tidigare kunskap som finns om barnet,
2. Hemmets och förskoleverksamhetens/skolans iakttagelser av barnet,
3. Utvärdering av de stödåtgärder som prövats samt
4. De nödvändiga utredningar en helhetsbedömning förutsätter.

För bedömningen av barnets behörighet för särskolan behövs normalt såväl pedagogisk, psykologisk, medicinsk som social sakkunskap.

Beträffande den *pedagogiska utredningen* så uttrycks bland annat:

”-- Det är nödvändigt att den pedagogiska utredningen tydliggör om alla adekvata pedagogiska insatser och anpassningar, som kan krävas i grundskolan, verkligen är prövade och om barnets förmåga att nå grundskolans kunskapsmål är otillräcklig.—”

Den pedagogiska utredningen bör utföras av den personal, som normalt har hand om barnet. Skolverket påpekar att specialpedagogisk kompetens är en viktig resurs i sammanhanget.

Under avsnittet om *Psykologisk utredning* finns följande:

Psykologutredningen syftar till att beskriva barnets kognitiva förmåga. Utredningen bör innefatta en redogörelse av barnets utveckling fram till den aktuella tidpunkten, bedömning av barnets kognitiva förmåga via begåvningsstest och andra professionellt vedertagna bedömningsinstrument samt psykologens slutsatser utifrån sin analys av bedömningsunderlaget. Analys och resultat bör relateras till en beskrivning av barnets beteende. Om analysen visar att misstanke om utvecklingsstörning föreligger men tveksamhet råder, bör underlaget om möjligt kompletteras. Om tveksamhet råder även efter komplettering, bör detta tydligt redovisas i utredningen.

Avsnittet om *Medicinsk utredning* har - något förkortat - följande innehåll:

Den medicinska utredningen syftar till att ge en bild av barnets hälsa samt så långt möjligt klargöra medicinska orsaker till barnets svårigheter och vad dessa kan innebära för barnets fortsatta utveckling. --- Utredningen bör också i förekommande fall ge besked om alternativa diagnoser som kan förklara barnets svårigheter.

Avsnittet om *Social utredning*:

Den sociala utredningen syftar till att komplettera underlaget. Utredningen bör visa i vad mån situationen i hemmet eller i övrigt utanför skolan kan ge ytterligare förklaring av betydelse när det gäller barnets förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

I kommentaren till utredningsavsnittet hänvisas också till Socialstyrelsens föreskrifter om avfattande av intyg m.m. (SOSFS 1981:25). Skolverket sammanfattar i sin skrift dessa till:

”--- att man endast uttalar sig om förhållanden som man har tillräcklig kännedom om. Vidare föreskrivs att intyget skall innehålla noggranna uppgifter om det material som ligger till grund för intyget, t.ex. personlig undersökning vid ett eller flera tillfällen, datum för undersökningen, uppgift om mångårig vård eller bekantskap samt hänvisning till journaler, remissvar eller annat skriftligt material. Intygsgivaren skall vidare vara

objektiv när han/hon samlar in det material som han skall grunda intyget på. Uttalandena i ett intyg skall vara så fullständiga och otvetydiga som möjligt och bör göra det möjligt för mottagaren att själv bilda sig en uppfattning om förhållandena.—”

Beträffande psykologiska tester hänvisar kommentaren till att enligt vedertagen praxis anges intelligenskvoten 70 som övre gräns för utvecklingsstörning. Däremot kan inte enbart resultat under 70 utgöra grund för att bedöma eleven som utvecklingsstörd.

När det gäller barnets förmåga att uppnå kunskapsmålen uttrycker kommentaren följande:

Barnets möjligheter att uppnå kunskapsmålen i skolan är beroende av många faktorer. Går eleven redan i skolan avgörs kunskapsutvecklingen inte bara av de egna förutsättningarna att lära. Också omgivningen i övrigt såsom övriga elever i klassen, arbetssätt, lärarens förhållningssätt till sitt uppdrag och till eleven liksom lärarens anpassning av undervisningen till elevens personliga förutsättningar påverkar barnets möjligheter att utvecklas. Även hemmets förmåga och resurser att stödja eleven har stor betydelse.

När det gäller information till vårdnadshavarna påpekar Skolverket vikten av att kommunen utser en kontaktperson, som kontinuerligt informerar.

Beträffande *Beslutsfunktionen* så skriver Skolverket i sin kommentar följande:

I den utredning som låg till grund för kommunaliseringen av särskolan betonades att beslut om mottagande till särskolan bör fattas på hög nivå och under medverkan av personal med särskild kompetens inom handikappområdet. Oavsett på vilken nivå besluten fattas, kräver enligt utredningen rättssäkerheten att det står fullständigt klart vem som skall fatta och ansvara för besluten (SOU 1991:30, s. 113). Styrelsen för särskolan är alltid ytterst ansvarig.

Skolverket behandlar därefter olika typer av beslut som kan bli fallet när det gäller mottagning till särskola. Man påpekar att i och med frågan om mottagande har väckts så har ett ärende uppstått. Detta måste då avslutas med ett beslut. Detta kan vara mottagande till särskola, beslut om att eleven inte ska mottas eller att ärendet avskrivs till exempel om föräldrarna klart och avvisande till en sådan placering. Andra exempel är avflyttning utomlands eller till annan kommun. I det senare fallet anges att avflyttningkommunen bör se till att ärendet överförs till den nya kommunen.

5.2.2 Skolinspektionens avgöranden

Skolinspektionens har bedrivit ett *kvalitetsgranskningsprojekt* Undervisningen i grundskolan med utgångspunkt i ämnet svenska (Dnr: 40-2009:1775). Det var mot bakgrund av vissa uppgifter i anslutning till denna som man beslutade om sin tillsyn i Örebro.

Skolinspektionen publicerade 9 april 2010 sitt beslut rörande *tillsyn av mottagande till särskolan i Örebro kommun*. Skolinspektionen hänvisar främst till 16 fall som granskats extra och där det fanns brister. I 13 av dessa var det samma psykolog som utformat sina yttranden på ett oklart sätt.

Ett motiv till den breda publiceringen av fallet, oaktat att det bygger på få fall och måhända personbundet, är att vägleda övriga kommuner om hur dessa bör arbeta med utredningar och beslut om mottagandet. Örebro kommun uppmanades att gå igenom samtliga sina mottagningsbeslut för att se till att dessa uppfyller de krav som ställs. Skolinspektionen avser för sin del gå vidare med granskning, tillsammans med Socialstyrelsen, i fler kommuner med anledning av vad man iakttog i Örebro.

Det publicerade beslutet innehåller till stora delar ungefär samma text som Skolverket publicerat i sina allmänna råd från 2002. Några punkter från Skolinspektionens beslut kan lyftas fram särskilt:

- Skolinspektionen anser för sin del att tolk **ska** anlitas i kommunikationen med dem som har annat modersmål. Förvaltningslagen anger det som ett **bör**-krav.
- Det är särskilt viktigt att det finns en tydlig delegering till beslutsfattaren och krav på återrapportering till nämnden. Skolinspektionen anger att det åligger beslutsfattaren att tillse att han har delegation i de frågor som han fattar beslut över. Risk finns annars att besluten är ogiltiga enligt kommunallagens regelverk.
- De flesta handlingar saknar ankomststämpel och diarienummer. Detta anger Skolinspektionen som ett grundläggande krav i all ärendehantering. I övervägande delen av ärendena finns det inte någon möjlighet att följa ärendets gång
- Det finns inget i ärendena som på något sätt bekräftar att vårdnadshavarna fått del av utredningar eller andra tillkommande uppgifter.
- En blankett innehåller ordet ”anhållande” om plats i särskola vilket, enligt Skolinspektionen, inte är detsamma som ett ”medgivande”. Det senare uttrycket ska förtydliga att det är vårdnadshavarna som ensamma har avgörandet.
- Det råder tveksamhet om undertecknandet skett före beslutet om mottagande eller efter. Om vårdnadshavare har skrivit under en anhållan om mottagande innan de har tagit del av alla utredningar eller att de inte fått tillräcklig information om särskolan och om deras möjlighet att välja skolform för sitt barn innan ett beslut fattats är det allvarligt ur ett rättssäkerhetsperspektiv.
- 13 ärenden (av 16) saknar en social utredning. Detta bedöms särskilt viktig i ärenden som berör elever med annan kulturell bakgrund.
- 6 av 16 ärenden saknar helt en medicinsk utredning. I ytterligare 2 fall finns endast kopior av sammanfattningen av den medicinska utredningen. I ytterligare 2 fall fanns endast journalanteckningar från elevhälsan.
- De pedagogiska utredningarna är av skiftande kvalitet.
- Flera av de psykologiska utredningarna utmynnar i tveksamheter.
- Dokumentation saknas som visar att beslutsfattaren har haft tillgång till den referensgrupp, som enligt kommunens egna regelverk, ska föregå beslutet.
- Det finns inget stöd för att göra bedömningen att besluten om, att placera dessa i ärendet aktuella sexton elever i särskolan, är felaktiga. Det kan dock inte uteslutas att en eller flera av eleverna inte ska tillhöra särskolans personkrets mot bakgrund av att handläggningen och utredningarna i ärendena uppvisar sådana brister. Det innebär att kommunen inte kunnat garantera varje elevs rätt till utbildning i rätt skolform och det stöd eleven behöver.

5.3 Obligatorisk särskola är frivillig!

Kontentan av ovanstående är väldigt tydlig: Den obligatoriska särskolan är frivillig! Det är obligatorisk skolgång i Sverige från det år eleven fyllt sju år och därefter nio års skolgång. Men mottagandet i obligatorisk särskola är ett erbjudande. Föräldrarna har alltid rätt att säga nej.

5.4 Malmö stads anvisningar och rutiner

I Malmö stad genomfördes en utredning 1992 i dåvarande Skolkontoret, som i stort sett resulterade i dagens organisation. Det vill säga rektorsområdet särskola bröts upp och ansvaret för särskola lades ut på rektorerna för grundskolan.

Inriktningen var att varje stadsdel skulle kunna erbjuda särskola inom sin skolverksamhet. Tidigare hade SDF Centrum, SDF Husie, SDF Oxie, SDF Fosie, SDF Södra innerstaden och SDF Limhamn/Bunkeflo inte detta. Inom varje stadsdel ska finnas en särskolesamordnare, som är den sammanhållande länken i ärenden om mottagande i särskola. Varje stadsdel ansvarar också för resursteam, som bistår skolorna med specialisthjälp. Det kan vara skolläkare, skolpsykologer, kuratorer, specialpedagoger med flera resurser. Om dessa finns centralt i stadsdelen eller utlagt på en eller flera enheter inom stadsdelen är beslutat av respektive stadsdelsfullmäktige.

Utöver denna grundorganisation på varje stadsdel finns en kommungemensam funktion – särskolans resursteam. Denna enhet är organisatoriskt underställd stadsdelsfullmäktige Rosengård. Denna enhets verksamhet finansieras med s k anslagsmedel (ej befolkningsansvaret). Särskolans resursteam består av chef, assistent, två psykologer, två specialpedagoger, två logopedier samt en kurator. Enheten finns på Regementsgatan (Kronprinsen)

Enligt ett dokument ”Rutiner för utredning och beslut om mottagande i den obligatoriska särskolan i Malmö” (Daterat 2002-12-06 och upprättat av särskolans resursteam) så ska stadsdelschefgruppen vid ett möte 1998-02-11 ha fattat beslut om att chefen för särskolans resursteam är den som ska fatta beslut på delegation från stadsdelsfullmäktige.

Revisionskontoret tolkar texten som att stadsdelscheferna vid mötet har gentemot varandra utfäst sig för att verka för att respektive stadsdelsfullmäktige fattar ett sådant delegationsbeslut. Stadsdelschefgruppen kan inte själva fatta ett sådant beslut.

Dokumentet följer i allt väsentligt Skolverkets allmänna råd, som också finns åberopat. Utöver detta finns tillagt att för psykologutredning kan utförlig vägledning för överväganden finnas i ”Modell för psykologisk utredning i samband med ansökan till särskola”, Birgitta Norrman, Utbildningsförvaltningen Stockholm 1999 och i ”Psykologutredning – vid diagnostisering av utvecklingsstörning”, Örebro 2000.

När det gäller pedagogisk och social utredning hänvisar dokumentet till en modell som Malmö tagit fram. Den blankettmall som ger strukturen och dokumentationen omfattar

inte mindre än 15 sidor. Den ska i slutet undertecknas av den som genomfört utredningen, rektor och vårdnadshavare.

Chefen för särskolans resursteam uppger också att de underlag, som inkommer från lärare/förskollärare, psykolog, läkare bereds vidare av personalen inom särskolans resursteam. Om något är oklart krävs kompletteringar och förtydliganden.

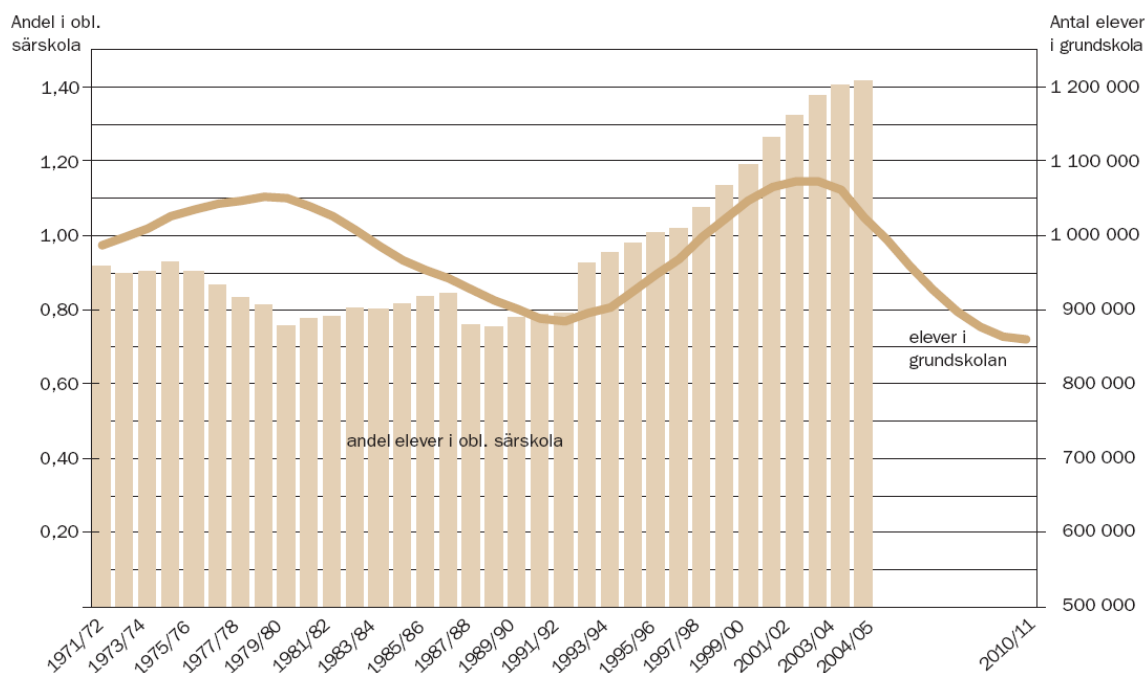
När chefen för särskolans resursteam fattar sitt beslut så sker det under närvaro av resursteamets personal vid en beslutskonferens. Det är dock enhetschefen själv som fattar beslutet.

6 Vad finns det för variationer enligt statistiken?

6.1 Nationella tendenser och skillnader mellan kommuner

Ur Skolverkets rapport från 2006 hämtar vi följande:

Diagram 1: Andel elever i särskolan och antal elever i grundskolan

Denna grafiska illustration är hämtad från Skolverkets rapport från 2006. Den visar i stapeldelen hur andelen elever i särskola ökat från år 1971/72 till år 2004/05. Kurvan visar hur stora elevkullarna har varit över tiden. Under den första puckeln av elever i skolålder (med toppen läsåret 1979/80) så närmast sjönk andelen elever i särskola. Under den andra elevpuckeln (ökande elevtal från och med 1991/92 till och med läsåret 2003/04) så ökade andelen i särskola.

I rapporten görs flera försök att beskriva skillnader mellan kommuner och vad dessa skillnader kan bero på. För små kommuner blir skillnaderna stora. I rapporten finns också en kommunkarta (sidan 21) som visar på kommuner med hög respektive låg andel i särskola. Rapporten spekulerar slutligen i om det i vissa kluster av likartade kommuner kan finnas något gemensamt i skolkultur och synen på olikhet i skolan och samhället. (s 34) Två motsatskluster omnämns – det inre av Småland respektive kommuner nordväst om Stockholm.

Förklaringar till skillnader mellan kommuner utvecklas vidare i revisionskontorets rapport i separat avsnitt.

6.2 Malmö i förhållande till riksgenomsnittet

Elevantal, genomsnitt, inkl. integrerade elever, obl.särsk, 1997-

1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
201	227	272	320	346	337	366	378	404	365	383	396
10052	10874	11782	12918	13601	13448	14749	14610	14527	14525	14065	13373

Källa: Skolverket.

Vi ser av denna tabell att Malmö nästan har fördubblat sitt elevtal i särskola. Utvecklingen i riket är också en ökning men högst 50 %. Även om Malmö har ökat sitt befolkningstal så är ökningstakten för stor för att förklara siffrorna.

6.3 Skillnader mellan stadsdelarna i Malmö

Antal i särskola. Befolkningsansvaret. År 2004 -2009

År/ Stadsdel	CE	SI	VI	LB	HY	FO	OX	RO	HU	KI	Malmö
2009	27	49	15	41	47	76	24	64	27	19	386
2008	28	46	14	40	46	86	26	62	27	22	395
2007	26	42	18	40	42	86	26	73	27	24	401
2006	24	41	15	39	45	82	32	73	26	25	401
2005	27	38	12	40	47	81	34	71	20	20	390
2004	26	42	11	39	47	82	31	62	16	9	365

Källa: Verksamhetsmått i Malmö stad för angivna år.

Tabellen visar att antalet de senare åren har legat runt 400 elever. Störst antal har SDF Fosie. Lägst antal SDF Västra innerstaden med undantag för år 2004 då SDF Kirseberg låg lägst.

Om vi istället tar hänsyn till att stadsdelarna har olika befolkningstal så bör vi jämföra i procent. Den mest relevanta åldersgruppen att jämföra med är då elever 7-15 som det finns verksamhetsmått för. Elever i särskola kan vara 6 år och upp till 17 år men exaktheten får vika för rationaliteten.

Procent i särskola av barn 7-15. Befolkningsansvaret. År 2004 -2009.

År/ Stadsdel	CE	SI	VI	LB	HY	FO	OX	RO	HU	KI	Malmö
2009	1,40%	2,46%	0,98%	0,95%	1,81%	1,94%	1,76%	1,90%	1,25%	1,38%	1,58%
2008	1,47%	2,27%	0,87%	0,94%	1,75%	2,18%	1,88%	1,80%	1,26%	1,57%	1,60%
2007	1,33%	2,03%	1,11%	0,94%	1,60%	2,13%	1,84%	2,04%	1,23%	1,70%	1,60%
2006	1,20%	1,91%	0,90%	0,94%	1,63%	2,00%	2,21%	1,99%	1,19%	1,71%	1,57%
2005	1,33%	1,80%	0,71%	0,98%	1,66%	1,97%	2,28%	1,97%	0,93%	1,35%	1,53%
2004	1,24%	1,88%	0,63%	0,94%	1,58%	1,92%	1,94%	1,63%	0,73%	0,58%	1,37%

Källa: Verksamhetsmätt i Malmö stad för angivna år.

Vi ser i denna tabell att för år 2009 ligger SDF Limhamn/Bunkeflo lägst tätt följd av SDF Västra innerstaden. De högsta värdena har SDF Södra innerstaden, följt av SDF Fosie och därefter SDF Rosengård. Störst ökning – mätt i relationen andel av populationen som antagits till särskola har SDF Kirseberg.

6.4 Skillnader när det gäller individintegrerade

Elever, andel i grundsärskolan, integrerade i grundskolan, 1997--

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Malmö	3	7	15	10	11	9	9	7	5	5	2	6
Samtliga kommuner	13	14	14	16	15	16	17	15	16	15	15	14

Källa: Skolverket.

Den här tabellen visar att Malmö stad har ungefär hälften så många – relativt sett – integrerade i grundskolan jämfört med medelvärdet i Sverige.

6.5 Skillnader när det gäller träningskola

Elever, andel i träningskolan, obl.särsk., 1997-

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Malmö	34	32	30	33	35	31	32	32	31	43	38	42
Samtliga kommuner	34	32	31	30	30	29	28	29	28	29	29	31

Källa: Skolverket.

Den här tabellen visar att Malmö stad tidigare hade – relativt sett – ungefär lika många i träningskolan jämfört med medelvärdet i Sverige. Efter 2006 så har Malmö stads andel i träningskola tydligt överstigit medelvärdet i Sverige. Det finns en skillnad när det gäller Skolverkets statistik för 2008 och de uppgifter som finns i Malmö stad (särskolornas resursteam). Skolverket redovisar 42 % medan Malmöstatistiken redovisar 46,6 %. Detta kan eventuellt bero på att Malmöstatistiken redovisar oktobersiffror medan Skolverkets är kalenderår.

När det gäller variationer inom Malmö stad (oktober 2008) så har SDF Fosie störst andel i träningskola. Av eleverna i obligatorisk särskola tillhör 58 % träningskolan. Lägst andel har SDF Hyllie (34 %) och SDF Oxie (35 %).

7 Skillnader enligt statistiken – hur förklaras det?

7.1 Skolverkets studier

I Skolverkets skrift från 2006 "Kommunernas särskola – Elevökning och variation i andel elever i särskola" (s 14 ff) ges följande förklaringar till elevökningen:

- Statistiken har förbättrats. Tidigare kunde elever som mottagits i särskola men som var integrerade i grundskolan hamna i grundskolestatistiken – inte särskolan.
- Mer självständigt arbete, tydligare mål i grundskolan har gjort det svårare för elever med lindrig utvecklingsstörning att vara kvar i grundskolan.
- Vissa elevgrupper har ökat. Det gäller framförallt elever med autism. I storstadsområdena har elever med invandrarbakgrund ökat.
- Ändring av huvudmannskapet för särskolan från landstingskommunal till primärkommunal (skedde i riket under perioden 1988 – 1996) Med landstinget som huvudman kunde det få ekonomisk betydelse för kommunen om eleven fördes över till särskolan. Med förändringen av huvudmannskap kom också att specialkunskap om särskolan inte fanns i alla kommuner.
- Bristande utredningsrutiner. Detta ledde till att elever som inte tillhörde särskolan ändå placerades där.
- "Vida bedömningar" – framförallt när det gällde autismspektrat. En del kommuner släppte på kravet om att detta ska vara kombinerat med utvecklingsstörning.
- Integrering i grundskoleklasser har blivit vanligare på senare tid och kan eventuellt vara en förklaring till ökningen. Uppgiften är osäker då det förekommer avvikelser mellan kommuner hur man definierar "integrering". Tankegången är att det inte känns som så stor skillnad mellan grundskola och särskola.
- Ekonomiska incitament. Skolan får mer resurser om eleven är mottagen i särskola. Det skulle enligt studien (som åberopar Tideman, 1998) göra att föräldrar känt sig pressade att acceptera särskola för att barnet skulle få mer resurser.
- Ideologin "En skola för alla" omfattas i praktiken inte av alla kommuner och skolor. Även om man vill ha en inkluderande skola så har det inte varit säkert att kommuner och skolor har haft kunskap om hur man gör det på bästa sätt.

I skriften går Skolverket också igenom olika förklaringar till skillnader mellan kommuner:

- I mindre kommuner finns ett samband mellan hög andel elever mottagna i sin särskola också generellt sett har relativt hög andel särskoleelever boende i kommunen.
- Många små kommuner blir extrema i statistiken.
- Strukturfaktorer som tätortsgrad, hög skattekraft med mera kan förklara men högst 10 % av variationerna.

Sammanfattningsvis konstaterar Skolverket i sin skrift att statistiken inte ger tillräckliga förklaringar. Man går vidare med intervjuer i de kommuner som – enligt statistiken –

hade störst skillnader. Ett antal skillnader konstateras – t ex om det finns en uttalad policy för särskolan, om denna har omorganiserats, utredningsrutinerna med mera. I skriften (s 31) uttrycks följande: "Olikheterna har också konstaterats i flera tidigare studier. Ingen av dem kan utifrån denna studie på ett självklart sätt sägas samvariera med andelen elever mottagna i särskolan."

Man går vidare i sin analys och skriver följande:

"-- Det finns mycket som talar för att elevantalet i särskolan hänger nära samman med grundskolans arbete. Synen på olikhet i skolan och förmågan att i grundskolan undervisa elever som har skolsvårigheter har betydelse för utsorteringen av elever. Eleverna med diagnoser inom autismspektrat bemöts också olika, i en del kommuner erbjuds de skolgång i särskolan, i andra inte om de inte också har en utvecklingsstörning.--"

"--- Det finns osäkerhet och oenighet bland utredande praktiker i kommunerna både då det gäller metoderna att mäta utvecklingsstörning och att tolka resultaten av testerna. Utredningarnas kvalitet kan skifta och gränsen för utvecklingsstörning sätts olika i kommunerna.³⁷ Särskolan är dessutom omgärdad av många värdeladdade övertygelser. Den långa historien av bortskiljande av avvikande, inte minst i skolans värld, möter en motkraft i de inkluderande idealen och ställningstagandena är utifrån denna diskussion olika i kommunerna när det gäller hur grundskola och särskola ska organiseras. Också särskolans kursplaner och i dess förlängning hur och vad elever med utvecklingsstörning bör läras i skolan tolkas olika. Det finns alltså utrymme för många olika lösningar när det gäller skolgången för elever med utvecklingsstörning beroende både på kunskaper och övertygelser hos dem som beslutar.---

---

7.2 Uppfattningar i Malmö stad om orsaker till skillnader

Särskolans resursteam har utfört en genomgång av samtliga akter (utfördes hösten 2009) och då inte funnit någon skillnad mellan elever med svensk respektive utländsk bakgrund. Revisionskontoret kunde inte heller se någon sådan skillnad vid genomgången av akter eller i beslutsförteckningen hos särskolans resursteam.

En anledning till att elevtalen ökar med ålder eller årskurs är att det blir efterhand mer tydligt att barnet inte kan hänga med i undervisningen – ens med extra resurser.

Flera av de intervjuade uppger att det är ett sorgearbete för föräldrarna att ta sig igenom. Det kan ta flera år innan de accepterar att deras barn har en utvecklingsstörning. En parallell som har nämnts är om någon får besked om cancer - egen eller i synnerhet för en nära anhörig. Det blir ibland en sådan chock att information förhindras och rationella beslut försvåras. Detta gäller i synnerhet för den grupp som diagnosticeras som lindrigt utvecklingsstörda.

Många upplever också det som en stor skam inför grannar och släkt att barnet har en utvecklingsstörning. Det har förekommit fall där föräldrarna har gått med på särskola men då i annan stadsdel så att grannarna inte ska veta.

Vid några intervjuer framkommer att den ”vanliga” grundskolans förhållningsätt, vana och erfarenhet att arbeta med olikheter kan ha betydelse. Detta kan vara en faktor – framförallt när det gäller den lägre andelen individintegrerade.

7.3 Revisionskontoret - statistiska skillnader

Spridningen mellan stadsdelarna kan delvis förklaras med att om en familj med flera barn i särskola flyttar in eller ur en stadsdel så kan det i viss utsträckning påverka procenttalen. Detta gäller särskilt för de mindre stadsdelarna. Skillnaderna går inte förklara med någon skillnad i organisation eller med att utländsk bakgrund skulle påverka.

En teori, som inte helt kan uteslutas, är att boendesegregationen i Malmö slår igenom också beträffande särskola. De stadsdelar som har högst andelar är de i d ”storstadsprogrammet”. Det vill säga att de med lägre utbildningsnivå bosätter sig i områden de har råd med. Barnen i dessa hushåll skulle då – enligt denna teori – ha en högre sannolikhet att ligga nära gränsen för särskola.

8 Korrekt handläggning?

8.1 Skolverkets/Skolinspektionens granskningar

Skolverket och senare Skolinspektionen har under flera års tid följt upp om de råd och anvisningar som utfärdats följs av kommunerna. Ovan har refererats till Skolinspektionens beslut efter en tillsyn i Örebro kommun som ett exempel på granskningen. Det finns också överklaganden där besluten i de ärendena kan ge vägledning.

För närvarande genomför Skolinspektionen en allmän tillsyn (enligt plan) av samtliga skolor i Malmö stad. I den granskningen ingår som en del särskolan. Rektorer, ansvariga för särskolor, har fått separata frågor om just särskolan. Denna tillsyn av Skolinspektionen är planerad att vara helt genomförd under 2011. Per dagens datum har rapporter över tillsynen i SDF Husie respektive SDF Kirseberg publicerats.

Skolinspektionen handlägger också individuella ärenden. Beträffande Malmö stad och ämnet särskola fanns under 2009- och t o m 31 maj 2010 ett ärende registrerat. Detta gällde dock inte mottagande till särskola.

Det finns också en möjlighet att överklaga vissa beslut till Skolväsendets överklagandemånd. För samma period, med Malmö stad som huvudman och ämnet särskola fanns inga ärenden.

8.2 Malmö stad – kontroller av mottagningsbeslut

I ärendehandläggningen ingår ett moment av kontroll av inkomna underlag från stadsdelarna. Detta utförs av handläggarna på särskolans resursteam.

Revisionskontoret har genom intervju och insamlande av olika blanketter skapat sig en bild av hur rutinen praktiskt är uppbyggd idag och hur ärendegången ska vara.

Särskolans resursteam anger själv att man har identifierat och är på gång att avhjälpa följande brister:

1. Enheten kommer att ansluta sig till diariesystemet Doculive för att underlätta kommunikationen mellan enheten och stadsdelarna samt få fram diarieblad enkelt.
2. Markera tydligare i blanketterna att social utredning har genomförts.
3. Vissa utlåtanden/yttranden tar väldigt lång tid att få in. Det leder ibland till att andra yttranden måste göras om eftersom inget underlag får vara äldre än ett år.
4. Vissa utredningar/utlåtanden är ibland ofullständiga och resursteamet skickar då en begäran om kompletteringar.
5. Utredningar inför mottagande i särskola måste betraktas som ”färskvare”. Barn utvecklas hela tiden och för att öka rättssäkerheten när det finns beslut om mottagande i särskola samt skolform inom särskolan så har särskolans resursteam utformat en modell för uppföljning av skolformstillhörighet för alla elever i skolår 5 och 8.

Revisionskontoret har hos stadsdelsfullmäktiges nämndssekreterare efterfrågat gällande delegation för beslut om mottagande i särskola och när detta senast har avrapporterats i stadsdelsfullmäktige.

Revisionskontoret har också utfört en granskning av 10 akter. Dessa valdes så att det senaste beslutet för varje stadsdel plockades ut i urvalet. Detta för att få en bild av hur läget ser ut nu och inte under en längre period. Genom att välja samtliga stadsdelar (1 akt/stadsdel) var tanken att få många olika handläggares utlåtanden trots det begränsade urvalet. Eftersom det inte fanns något granskningsprogram hos Skolinspektionen konstruerade Revisionskontoret ett ”Granskningsprogram härlett från Örebrofallet”.

Granskningen ledde till följande iakttagelser:

- Delegationsbeslut är inte aktuella/i enlighet med tänkt ärendegång.
- Åtterrapporeringen till stadsdelsfullmäktige var oklar utom i två fall.
- Det finns inte ett egentligt diarium på enheten. Det excelark som används är närmast en förteckning över fattade beslut.
- Flera synnerligen knapphändiga läkarutlåtanden. Ett läkarutlåtande hänvisade till tidigare utförda psykologundersökningar.
- Några yttranden från psykolog föreföll ha svårt att komma till diagnos utvecklingsstörning eller inte utvecklingsstörning.
- Den pedagogiska utredningen var i samtliga stickprov utförd på den blankett, som har tagits fram. Pedagogerna har varit mycket grundliga i sina beskrivning-

ar av hur barnet/elevens utveckling har varit. Blanketten tvingar fram ett tydligt ställningstagande från den pedagogiska personalen.

- Om vårdnadshavare undertecknar på fel plats på blanketten ”Ansökan” så kan det vara svårt att kontrollera att de har tagit del av alla underlagen före sin ansökan/medgivande. I några fall syntes det tydligt att utlåtandet var läst. Där hade föräldern t o m gett en tilläggskommentar till den pedagogiska utredningen!
- Beslutsmeddelandet har en layout som gör den svårläst. På blanketten listas de tre beslut som kan fattas; mottagande i särskola och i så fall i vilken form (grundsärskola eller träningskola), mottagande under en provperiod eller slutligen avslag. För att se vilket beslutet blev ska man lägga märke till en pil för det valda alternativet.
- Besvärshänvisningen ”Skolväsendets överklagandenämnd” kan också göras betydligt mer lättläst.
- Det finns inga noteringar om varför beslutet inte översätts till annat språk trots att det framgår av handlingarna att i vissa fall så är hemspråket annat än svenska. Om all kontakt har skett utan tolk – d v s att vårdnadshavarna förstår svenska även om de talar annat språk hemma – så kan det vara ett skäl att avstå från översättning. Förvaltningslagen anger att man bör överväga översättning om sökande har annat modersmål än svenska.

8.3 Korrekt handläggning? Revisionskontorets bedömning

I likhet med Skolinspektionen (i Örebrofallet) kan vi inte uttala oss om något beslut har varit **materiellt** felaktigt.

I likhet med Skolinspektionen i Örebro kan Revisionskontoret finna brister i det **formella**. Följande måste bli föremål för respektive stadsdelsfullmäktiges beslut/åtgärd:

Stadsdelsfullmäktige – delegationer

Tre stadsdelar – SDF Västra innerstaden, SDF Södra innerstaden respektive SDF Kirseberg – har fattat beslut om delegationen som strider mot de kommuncentrala dokumenten och de beslut om organisationen, som togs av Kommunfullmäktige 1995.

Stadsdelsfullmäktige – återrapportering

Samtliga stadsdelsfullmäktige – med undantag för SDF Limhamn/Bunkeflo respektive SDF Centrum – hade bristfälliga rutiner för återrapporteringen till stadsdelsfullmäktige. SDF Limhamn/Bunkeflo har tagit den ordningen att beslut om särskola återrapporteras en gång om året (september månad). De flesta besluten tas inför skolstart och då får denna årliga rapportering en aktualitet samtidigt som den årsvisa återrapporteringen ger en samlad bild. SDF Centrum har valt kvartalsvis återrapportering. Revisionskontoret är inte säkert på om en återrapportering som endast innebär att delegaterna anmäler hur många beslut de har fattat är en tillräckligt tydlig återrapportering enligt kommunallagen.

Stadsdelsfullmäktige Rosengård angående Särskolans resursteam

Ovan under rubrik 8.2 har angetts ett antal punkter som bör förbättras i rutinen för mottagande till särskola.

Det är av stor vikt att särskolans resursteam snarast ansluts till Malmö stads diariesystem och att assistenten på enheten både får utbildning och kontinuerligt stöd i hanteringen. Det kan vara lämpligt att göra en genomgång av rutinen från tidpunkten då ärendena initieras, över beredning hos hemmastadsdelen, till särskolans resursteam för dess interna kontroll av dokumentationen och beslut. Beslutet ska expedieras till vårdnadshavare. Dessutom ska kopia av beslut gå tillbaka till hemmastadsdelen, dels för återrapporteringen till stadsdelsfullmäktige, dels för det praktiska arbetet med placering på skola med mera.

9 Om att gå från grundskola till särskola

9.1 Från det välkända till det okända – utmaningar i dialogen

---

Flera av de intervjuade vittnar om den sorg som föräldrarna känner när de får besked om att deras barn misstänks ha en utvecklingsstörning. Det kan ta årtal innan föräldrarna accepterar detta. Många vittnar också om den skam som många känner inför släkt och grannar.

Om beslutet mottagande i särskola också innebär att barnet ska byta skola så leder det till en ytterligare osäkerhet. Hur ser det ut där? Får barnet kamrater? Upphör kontakten med nuvarande skolkamrater? Vilken framtid får mitt barn?

Flera av de intervjuade påpekar också att det är svårt att nå fram med information.

De som informerar måste kunna mycket om särskola och vilken framtid den kan ge för barnet på lång sikt. De som informerar måste också ha en hög kompetens att utveckla en god kommunikation när mottagaren upplever en svår kris.

9.2 Kan särskola konkurrera med särskilda kvaliteter?!

Under intervjuerna ställde revisionskontoret frågan om vad det är som särskolan skulle "kunna konkurrera med" om man tänker sig att denna måste marknadsföra sig som ett av flera valbara alternativ.

Följande argument gavs då till förmån för särskola:

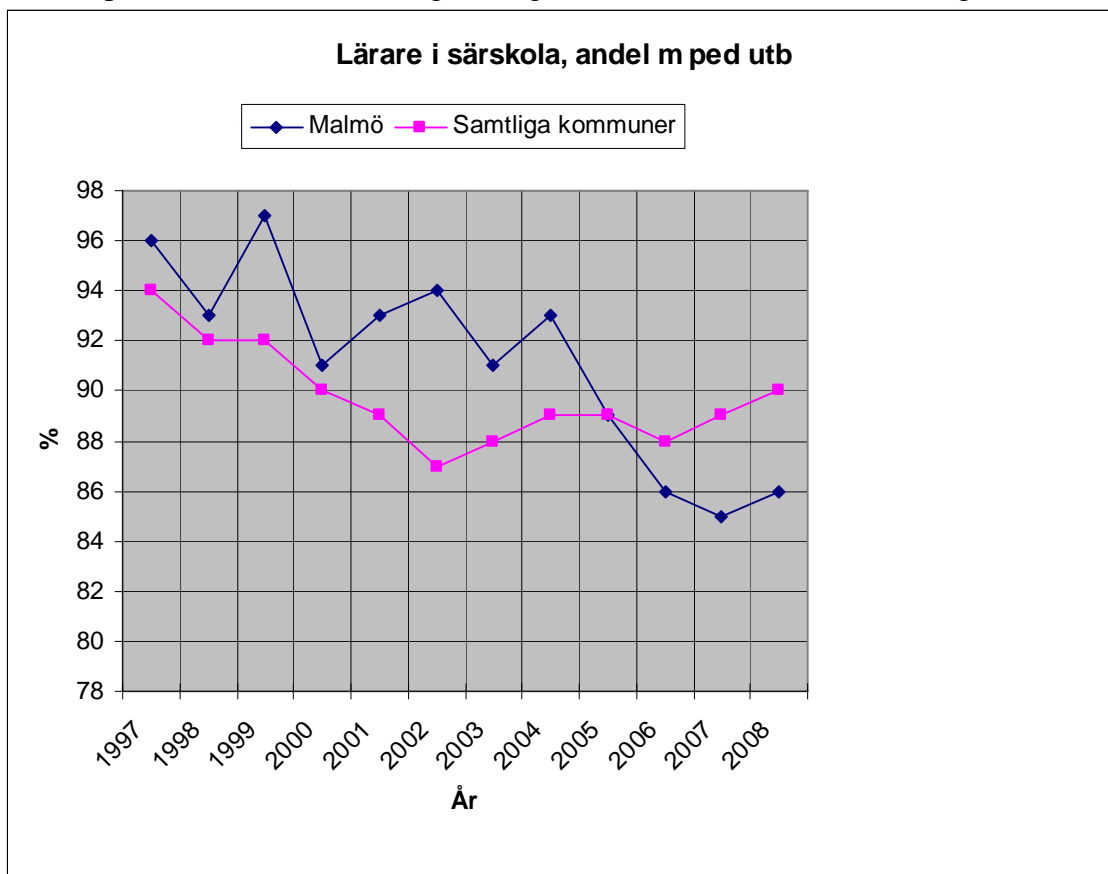
- Rätt pedagogik – specialkompetens.
- Rätt kamrater. När eleven når 12-13 års ålder så har ålderskamraterna fått andra intressen. Man finns med men blir lämnad utanför i lekar/samtal/aktiviteter.
- Egen kursplan. De uppnåendemål och strävansmål som finns för särskolan är anpassade med hänsyn till barnen/eleverna.

- Ett extra, frivilligt, skolår.
- Har automatiskt plats i gymnasiesärskola.
- Det finns en utskrivningsrätt.

En nackdel kvarstår: Elever som har gått obligatorisk särskola får inte söka till gymnasiets allmänna program. En elev som har gått gymnasiesärskola kan därmed aldrig söka till universitet eller högskola. Mot detta motargument kan då anföras: "Hur sannolikt är det att ett barn med intelligenskvot under 70 kan klara av universitetsstudier?"

Flera uppgiftslämnare fäste också uppmärksamheten på att personalen inom särskola måste ha en hög kompetens. Det finns rester av en äldre omvårdnadstradition. Det finns kunskapsmål också för särskoleelever. De har rätt till all den intellektuella träning, utveckling och utmaning som den enskilde eleven klarar av!

Om särskola ska framstå som ett gott alternativ så finns det anledning att se över lärarnas kompetens. Nedanstående diagram utgör ett orosmoment i sammanhanget.

Källa: Skolverkets statistik. 1997-2008.

Malmö har legat över riksgenomsnittet i början av perioden. Andelen lärare i särskola har successivt dalat och ligger numera under riksgenomsnittet. Från att nästan 100 % har haft pedagogisk utbildning så ligger Malmö nu under 90 %. Nästa fråga är då om de som undervisar i de högre stadierna (åk 5-åk 9) har behörighet till det.

Skolinspektionen har i en pågående granskning ”Undervisningen i särskolan” (Slutrapporteras 2010 men redan med rapporter från 21 kommuner) haft som bakgrund: ”--- att det finns begränsad kunskap om hur undervisningen i särskolan är kopplad till de läroplans- och kursplanemål som finns och som ska ligga till grund för elevernas lärande. Det finns också indikationer på att det kan finnas svagheter i fråga om undervisningsstrategier, det vill säga medvetna val av pedagogiska metoder och innehåll, vad man som lärare vill åstadkomma och hur. Det finns publicerat rapporter från flera skånska kommuner. Exempelvis tyder rapporten från Helsingborg – Fredriksdalskolans grundsärskola att Skolinspektionen har haft rätt i sina antaganden.

Mot denna bakgrund är det lite beklämmande att den senaste uppföljningen på kommuncentral nivå dateras mars 1998. Det finns inte heller en samlad utvärdering av särskolan i Malmö stad i den senaste Kvalitetsredovisningen för Malmö stad (läsåret 2008/09). Där hänvisas till stadsdelsfullmäktiges och berörda skolors kvalitetsredovisningar. Inriktningsmål, begränsningar, uppföljning och utvärdering av den egna skolformen särskola saknas. Beträffande gymnasiesärskola har dock Utbildningsnämnden gett särskolan ett eget avsnitt i sin senaste Kvalitetsredovisning.

När det gäller kvalitet i mottagningen till särskola måste detta ses som en del i en kedja. Det måste vara hög kvalitet i utredningarna. Det gäller att ha en hög kvalitet i dialogen med föräldrarna. Det gäller också slutligen att det finns en hög kvalitet i särskolan. Annars kommer föräldrarna aldrig att välja den skolformen!

10 Bilaga 1 Kartläggning av barn i behov av särskilt stöd (SDF Fosie 2007)

Ur SDF Fosies

”Kartläggning av barn i förskolan i behov av särskilt stöd”, 2007

--- pedagogernas bedömning av barnens svårigheter utifrån följande problemområden som efterfrågas:

10 områden:

- Utvecklingshandikapp (psykisk utvecklingsstörning, svag begåvning, allmänt försenad utveckling)
- Kontakt- och kommunikationssvårigheter (autism, autismliknande tillstånd)
- Koncentrations- och uppmärksamhetsstörningar (ADHD och liknade svårigheter)
- Tal- och språksvårigheter (modersmål svenska eller annat modersmål)
- Rörelsehinder
- Hörselskador
- Synskador
- Medicinska handikapp (svår allergi, epilepsi, astma, diabetes, annat)
- Känslomässig/psykisk problematik (kontakt/relationproblem, aggressivitet, utagerande beteende, oro, ångslan, nedstämdhet, tvång, sömn, matproblem, etc)

- Psykosocial problematik (svår situation i familjen med missbruk, övergrepp, vanvård, press pga av t ex dödsfall eller skilsmässa)
- Övrigt

Revisionskontorets kommentar:

Det är endast det första skälet som är grund för särskola. (utvecklingstörning). Alla andra problem ska hanteras i den vanliga grundskolan.

11 Källor och referenslitteratur

Skriftliga källor

Beslutsorgan	Avser
Riksdagen	Skollagen (SFS 1985:1100)
	Förvaltningslagen (1986:223)
	Särskoleförordningen (1995:206)
	Lag (1995:1249) om försöksverksamhet med ökat föräldrainflytande över utvecklingsstörda barns skolgång, som gäller till och med utgången av 2005. (förlängd giltighet)
Regeringen	Proposition 2009/10:165 om en ny skollag
	SOU 2003:35 "För jag är den jag är". Slutbetänkande från den s k Carlbeckkommittén.
Skolverket	"Rutiner för utredning och beslut om mottagande i den obligatoriska särskolan", 2002 (En skrift som innehåller såväl de allmänna råden som kommentarer till dessa.)
	"I särskola eller grundskola", 2002 (rapport nr 216)
	"Kommunernas särskola – Elevökning och variation i andel elever i särskola", 2006
	Informationsskrift till beslutsfattare om särskolan, 2009
	Informationsskrift till allmänheten om särskola, 2009. Äldre version finns översatt till sex olika språk.
	"Kunskapsbedömning i särskolan", 2009
Skolinspektionen	Tillsynsbeslut Örebro kommun (april 2010) "Undervisningen i särskolan" - en pågående granskning som slutrapporteras 2010 men redan med rapporter från 21 kommuner.
Riksrevisionen	"Elever med funktionshinder – statens ansvar för elever med funktionshinder", PM 2006-06-16
Malmö stad - Kommunfullmäktige	Beslut 1995. Bihang nr 110 och bihang nr 145 ang särskolans resursteam.
Malmö stad – Kommunstyrelsen/Stadskontoret	"Obligatoriska särskolan höstterminen 1997" En delrapport i Malmö kommuns kvalitetsuppföljningsprogram för stadsdelarnas verksamheter. (Publicerad mars 1998 – Carina Hart, Bo-Göran Pettersson och Anders Ardmär)
	Kvalitetsredovisningen för Malmö stad (läsår 2008/09) Fastställd av kommunfullmäktige 00 april 2010.

Malmö stad – förutvarande Skolstyrelsen	Beslut 1992-12-10 med tjänsteskrivelse 1992-11-10 "Förändrad organisation och ledning av sarskolan".
Malmö stad – Utbildningsnämnden	Utbildningsnämndens Kvalitetsredovisning för läsåret 2008/09. Parkskolans Kvalitetsredovisning för läsåret 2008/09.
Malmö stad – Stadsdelsfullmäktige	Delegationsordningar (utdrag). Kvalitetsredovisningar för läsåret 2008/09.
Malmö stad - SDF Fosie	"Kartläggning av barn i förskolan i behov av särskilt stöd", 2007.
Malmö stad – SDF Rosengård – sarskolans resursteam	"Rutiner för utredning och beslut om mottagande i den obligatoriska sarskolan i Malmö" (Daterat 2002- 12-06) Blankett "Begäran om kompletteringar" (reviderad 2009-08-03) Dokument efter genomgång av samtliga akter ang utländsk bakgrund(utfördes hösten 2009)
Malmö stad - Stadsrevisionen	Granskningar finns under Malmö stads webbplats. http://www.malmo.se/stadsrevisionen Följande urval gäller kvalitet och målstyrning. 2000-12-20 Verksamhetsmätt Utbildning 2002-04-16 Kvalitetsarbete. 2003-17 Kvalitetsarbetet – uppföljning 2006-02-07: Elever med behov av stöd 2007-01-30: Elever med behov av stöd - uppföljning. 2007-06-20: Målstyrning – jämförelse med Köpenhamn. 2007-09-26: Kvalitet i förskolan. 2007-12-18: Kvalitet i grundskolan.

Referenslitteratur

Författare	Titel	Förlag
Grunewald, Karl	"Från idiot till medborgare – de utvecklingsstördas historia"	Gothia, 2009

Webbadresser

Organisation/enhet/innehåll	Webbadress
Gothia förlag. Karl Grunewald föreläser (45 min) på webben om de utvecklingsstördas historia.	http://www.gothiaforlagblogg.com/2009/06/karl-grunewald-skildrar-de.html
Föreningen för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning (FUB)	http://www.fub.se
Skolinspektionen	http://www.skolinspektionen.se/sv/

Skolinspektionen - angående pågående kvalitetsgranskning i särskolan.	http://www.skolinspektionen.se/sv/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/Undervisningen-i-sarskolan/
Skolverket	http://www.skolverket.se/
Specialpedagogiska myndigheten	http://www.spsm.se/
Malmö stad	http://www.malmo.se/ Information i Malmö stads intranät – KOMIN.
Malmö stad - Stadsrevisionen	http://www.malmo.se/stadsrevisionen

Uppgiftslämnare

Organisation/enhet	Namn
Stadskontoret, BoU-avdeln	Ana-Maria Delive, bitr avdelningschef
	Bo-Göran Pettersson, kvalitetscontroller
	Kerstin Wramell-Lundin, utvecklingssekreterare
SDF Centrum	Stefan Kardum, bitr rektor, särskolesamordnare i stadsdelen
SDF Fosie	Suzanne Faxe, specialpedagog, särskolesamordnare
	Henric Kahlmeter, Barn- och ungdomschef.
SDF Husie	Irene Olofsson, pedagogisk samordnare, särskolesamordnare
SDF Hyllie	Lars Norlin, bitr rektor, särskolesamordnare
SDF Kirseberg	Arne Lundström, rektor, särskolesamordnare
SDF Limhamn-Bunkeflo	Mats Ahlin, planeringssekreterare, särskolesamordnare
SDF Oxie	Britt Anderson, bitr rektor, särskolesamordnare
SDF Rosengård	Lars Lindeheim, enhetschef särskolans resursteam
	Marlene Backe-Planell, assistent, särskolans resursteam
	Roland Henricsson, biträdande rektor, särskolesamordnare
	Leif Åhlander, tidigare barn- och ungdomschef i stadsdelen. Nu Stadskontorets barn- och ungdomsavdelning.
SDF Södra Innerstaden	Marie Johansson, tf rektor, särskolesamordnare
SDF Västra Innerstaden	Karin Sindahl-Truedsson, rektor, särskolesamordnare.
Utbildningsförvaltningen	Marianne Dympling-Hjelm, rektor Parkskolan.
Samtliga SDF	Nämndssekreterare. Skolekonomer.